กฎหมายหลัก

1. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง

2. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

3. พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ

4. พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา

5. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

โครงสร้าง หน้าที่และอำนาจกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

หน่วยงานที่คัดโอนมา
- วท : สร. สป. วศ. ปส. + SE PA PO
- ศธ : สกอ.
- ไม่สังกัดฯ : วช.
- นร : PA (สกว.)

หน้าที่และอำนาจ (ม.6 ร่าง พรบ.ระเบียบฯ)
- ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการอุดมศึกษา การวิจัย และการสร้างสรรค์นวัตกรรม
- จัดให้มีระบบนิเวศและโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญเพื่อการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

สำนักงานรัฐมนตรี
- ราชการทางการเมือง

ส่วนราชการ

รัฐวิสาหกิจ/องค์การมหาชน

สำนักงานปลัดกระทรวง
- ราชการประจำทั่วไปของกระทรวง
- ขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- กำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกระทรวง
- งานเลขานุการ กกอ. กมอ. และ กพอ.
- งานส่งเสริม ประสานงานวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- จัดและส่งเสริมประสานงานด้านอุดมศึกษา
- จัดทำข้อเสนอนโยบายและแผนด้านการอุดมศึกษา
- จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล
- เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
- การให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม
- การริเริ่ม ขับเคลื่อนและประสานการดำเนินงานโครงการวิจัยและนวัตกรรมที่สำคัญของประเทศ
- การจัดทำมาตรฐานและจริยธรรมการวิจัย
- การส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้เพื่อใช้ประโยชน์
- การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร วน.
- การให้รางวัล ประกาศเกียรติคุณ

* ให้มีการประเมินประสิทธิภาพและผลการปฏิบัติราชการเมื่อครบ 3 ปี

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.)
- งานธุรการ และงานวิชาการของสภา
- เสนอความเห็นต่อสภาเกี่ยวกับนโยบายยุทธศาสตร์ และแผนรวมถึงกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา และด้านการวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการ ตลอดจนการเร่งรัดและติดตามให้มีการปรับปรุงกฎหมาย
- การประสานงานให้มีการจัดทำ บูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลการอุดมศึกษาและฐานข้อมูลด้านการวิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.)
- งานธุรการ งานวิชาการของ กสว. และคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการวิจัยและนวัตกรรม
- จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการวิจัยฯ กรอบวงเงินงบประมาณด้านการวิจัยฯ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณและการจัดสรรงบประมาณ มาตรฐานการวิจัย ข้อกำหนด หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวิจัยฯ จริยธรรมการวิจัยฯ หลักเกณฑ์การให้รางวัลผลงานวิจัยฯ เสนอต่อ กสว.
- จัดทำคำของบฯ กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการวิจัยและนวัตกรรม
- กลั่นกรองคำของบประมาณของหน่วยงานในระบบวิจัยฯ
- เสนอความเห็นต่อ กสว. เกี่ยวกับการกำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการปรับปรุงและแก้ไขระบบหรือกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยฯ
- จัดทำฐานข้อมูลการวิจัยฯ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.)
- ให้บริการทางวิทยาศาสตร์
- เป็นสถานปฏิบัติการกลางทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย

* ให้ตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิทยาศาสตร์บริการ ภายใน 3 ปี

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.)
- เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และแผนยุทธศาสตร์ด้านพลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ
- กำกับให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้ ประชาชน และสิ่งแวดล้อม

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ส่วนราชการ)
- มหาวิทยาลัยรัฐ 9 แห่ง
- มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง
- วิทยาลัยชุมชน 1 แห่ง

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ
- มหาวิทยาลัยในกำกับ 25 แห่ง

รัฐวิสาหกิจ
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
- องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.)

องค์การมหาชน
องค์การมหาชน ตามพ.ร.บ.เฉพาะ(PA)
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
- สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มว.)

องค์การมหาชน (PO)
- สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์ (สทอภ.)
- สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (สทน.)
- สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (สดร.)
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.)
- สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (สซ.)
- ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (ศลช.)
- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (สสนก.)

หน้าที่และอำนาจสภานโยบายฯ และคณะกรรมการระดับกระทรวง 3 คณะ

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ

องค์ประกอบ

- ประธานสภา : นายกรัฐมนตรี
- รองประธาน : รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย
- รัฐมนตรี : จำนวน 9 คน
- กรรมการโดยตำแหน่ง : 4 คน
- ผู้ทรงคุณวุฒิ : 9 คน และอีก 1 คน : รมต. แต่งตั้งจากหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม
- กรรมการและเลขานุการ : ปลัดกระทรวงฯ
- ผู้ช่วยเลขานุการ : ผู้อำนวยการ สอวช.

หน่วยงาน สอวช.

หน้าที่และอำนาจ

- เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาฯ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ การวิจัยฯ ต่อ ครม.
- พิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวง และงบฯ ด้านการวิจัยฯ ของประเทศ เสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการ ต่อ ครม.
- เสนอต่อ ครม. เพื่อให้มีการเร่งรัดและติดตามให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึง การกำหนดมาตรการและแรงจูงใจ
- จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนด้านการอุดมศึกษา แผนด้านการวิจัยฯ
- กำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านการวิจัยฯ

คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (กสว.)

องค์ประกอบ

- ประธาน กสว. : ครม. แต่งตั้งจากผู้ทรงฯ ตามข้อเสนอของสภา
- กรรมการโดยตำแหน่ง 4 คน และผู้แทนหน่วยงานในระบบ วน. สังกัดและไม่ได้สังกัดกระทรวง หน่วยละ 1 คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 4 คน
- กรรมการและเลขานุการ : ผู้อำนวยการ สกสว.

หน่วยงาน สกสว.

หน้าที่และอำนาจ

- เสนอแนะต่อสภาในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการวิจัยฯ
- เสนอแนะกรอบวงเงินงบฯ ประจำปีด้านการวิจัยฯ ต่อสภา
- ให้คำแนะนำในการพิจารณาคำของบประมาณของกองทุนส่งเสริมการวิจัยฯ แก่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการวิจัยฯ
- กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณและการจัดสรรงบประมาณ
- บริหารกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม
- พิจารณาคำของบประมาณและจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานในระบบวิจัย
- กำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในระบบวิจัยฯ
- กำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการปรับปรุงและแก้ไขระบบหรือกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยฯ
- กำหนดมาตรฐานการวิจัย ข้อกำหนด หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวิจัยฯ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)

องค์ประกอบ

- ประธาน กกอ. : ครม.แต่งตั้ง ตามข้อเสนอของ ทปอ. 3 แห่งและสมาคมเอกชน
- กรรมการโดยตำแหน่ง 7 คน กรรมการจากผู้เคยเป็นนายกสภา 1 คน เคยเป็นอธิการบดี 1 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 7 คน
- กรรมการและเลขานุการ : รองปลัดกระทรวงที่ได้รับมอบหมาย

หน่วยงาน สำนักปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หน้าที่และอำนาจ

- กำหนดแผนปฏิบัติการการอุดมศึกษา แผนปฏิบัติการการพัฒนากำลังคนฯ
- เสนอแนะและให้ความเห็นเชิงนโยบายต่อ รมต. ในเรื่องการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- กำกับ เร่งรัด ติดตาม และจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนฯ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัด
- เสนอแนะและให้ความเห็นต่อ รมต. ในการให้สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ
- เสนอแนะการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมแก่ กสว.
- กำกับ เร่งรัด ติดตาม และให้คำแนะนำแก่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา

คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.)

องค์ประกอบ

- ประธาน กมอ. : รมต. แต่งตั้ง ตามข้อเสนอของ กกอ.
- ผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อเสนอของ กกอ. ไม่เกิน 7 คน
- กรรมการและเลขานุการ : ปลัดกระทรวงที่ได้รับมอบหมาย

หน่วยงาน สำนักปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หน้าที่และอำนาจ

- ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่อยู่ในสังกัดหรือในกำกับ
- สาธารณชนทราบ
- เสนอแนะ รมต. เพื่อนำเสนอต่อสภาให้กำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง และสิทธิประโยชน์อื่น เพื่อให้มีการพัฒนามาตรฐานการอุดมศึกษา
- ให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด

คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ด้านการอุดมศึกษา

องค์ประกอบ

- ประธานสภา : สภามีมติแต่งตั้ง
- กรรมการ : ผู้แทน กกอ. ไม่เกิน 2 คน ผู้แทน สงป. ไม่เกิน 2 คน
- กรรมการและเลขานุการ ปลัดกระทรวง อววน.

หน้าที่และอำนาจ

- พิจารณาคำของบประมาณรายจ่ายประเภทงบลงทุนและงบเงินอุดหนุนในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศประจำของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในความรับผิดชอบของกระทรวง ก่อนเสนอไปยัง สงป. เพื่อเสนอ ครม.

คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- ประธานสภา : สภามีมติแต่งตั้ง
- กรรมการ : ผู้แทน กสว. ไม่เกิน 2 คน ผู้แทน สงป. ไม่เกิน 2 คน
- กรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการ สกสว.

- พิจารณาคำของบประมาณของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีก่อนเสนอไปยัง สงป. เพื่อเสนอ ครม.

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ

นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน
รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานสภาคนที่ 1
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นรองประธานสภาคนที่ 2

กรรมการโดยตำแหน่ง รัฐมนตรี (9)

- รมต. กระทรวงกลาโหม
- รมต. กระทรวงการคลัง
- รมต. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รมต. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- รมต. กระทรวงพาณิชย์
- รมต. กระทรวงแรงงาน
- รมต. กระทรวงศึกษาธิการ
- รมต. กระทรวงสาธารณสุข
- รมต. กระทรวงอุตสาหกรรม

กรรมการโดยตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยงาน (4)

- เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
- ประธานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- ประธานกรรมการการอุดมศึกษา

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (10)

- ครม. แต่งตั้งจากบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและความสามารถเป็นที่ประจักษ์ด้านการอุดมศึกษาไม่เกิน 3 คน
- ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ไม่เกิน 3 คน
- ด้านสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ ไม่เกิน 3 คน โดยแต่ละด้านต้องแต่งตั้งจากผู้ซึ่งที่ประชุม ทปอ. สามแห่ง และสมาคมอุดมเอกชนร่วมกันเสนอด้านละหนึ่งคน
- ผู้ที่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมร่วมกันเสนอ จำนวน 1 คน

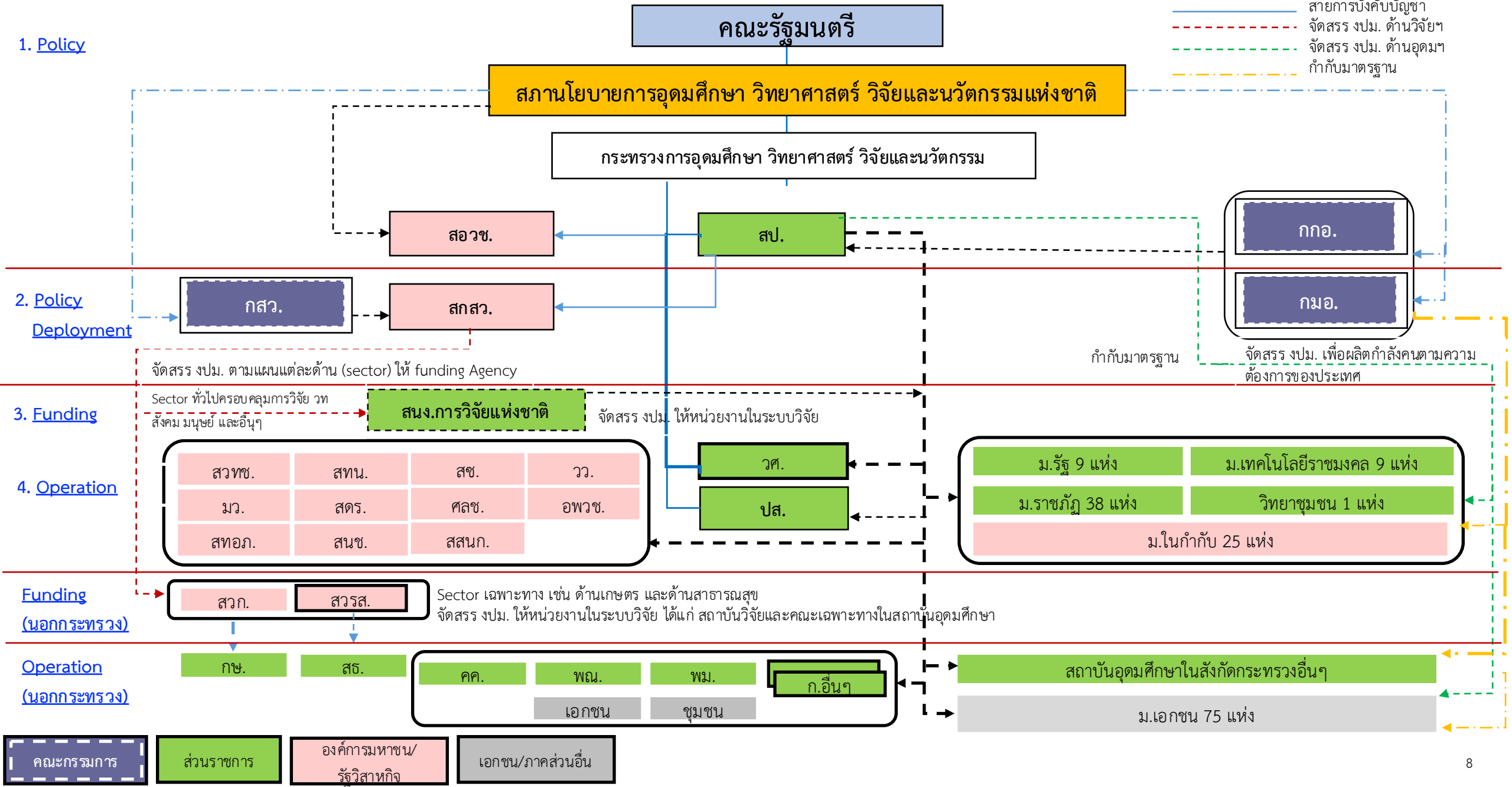
กรรมการและเลขานุการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

- ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

<u>หน้าที่และอำนาจ</u>

- **เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้าน ววน. ของประเทศ**
- **พิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ในความรับผิดชอบของกระทรวง และงบประมาณด้าน ววน. ของประเทศ ก่อนเสนอ สงป. และ ครม.**
- **กำกับให้คณะกรรมการฯ ให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน**
- **เสนอ ครม. เพื่อให้มีการเร่งรัดและติดตามให้มีการเสนอหรือการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง**
- **เสนอแนะต่อ ครม. เพื่อให้มีการกำหนดมาตรการและแรงจูงใจทางการเงินการคลังและสิทธิประโยชน์อื่น**
- **ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา รวมทั้งแผนด้าน ววน. ของประเทศ**

โครงสร้างภารกิจงานด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สิ่งที่จะเกิดขึ้นใหม่ในกฎหมายจัดตั้งกระทรวง

- บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน
  - **สภาฯ/สอวช.** มีบทบาทกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน อววน. กำหนดกรอบวงเงิน งปม. วน. และจัดประเภทหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม
  - **กสว./สกสว.** มีบทบาทจัดทำรายละเอียดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน อววน. ตามที่สภาฯกำหนด และทำหน้าที่จัดสรรงบประมาณด้าน วน.
  - **หน่วยงานในระบบ วน.** ประกอบด้วย 1) หน่วยงานด้านนโยบาย 2) หน่วยงานให้ทุน 3) หน่วยงานทำวิจัยและนวัตกรรม 4) หน่วยงานด้านการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ตรวจวิเคราะห์ และรับรองมาตรฐาน ด้านมาตรวิทยา มาตรฐาน การทดสอบ และบริหารคุณภาพ วน. 5) หน่วยงานจัดการความรู้และผู้ใช้ประโยชน์
  - **หน่วยงานทั้งหมด**ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ที่ กสว. กำหนด เว้น สอวช. ซึ่งดำเนินการตามตัวชี้วัดที่สภาฯกำหนด
- นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน ที่เป็นเอกภาพ
  - กำหนดโครงสร้างดังนี้ 1) นโยบายยุทธศาสตร์ 2) แผนด้าน วน. 3) แผนงานด้าน.. 4) แผนปฏิบัติการหน่วยงาน 5) โครงการพัฒนากำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง/โครงการสร้างศักยภาพสถาบันอุดมศึกษา/ โครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์/โครงการวิจัยและนวัตกรรม
- การจัดสรรงบประมาณในรูปแบบใหม่
  - สงป. จัดสรร **งปม. โครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์/โครงการวิจัยและนวัตกรรม** แบบ Block grant และ Multiyear ผ่านกองทุนฯ
- การเชื่อมโยงระบบข้อมูลการอุดมศึกษา และข้อมูลการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ
  - **สอวช.** มีอำนาจเข้าถึงฐานข้อมูลสารสนเทศกลาง วน. ที่จัดทำโดย วช. ใหม่ และฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ที่จัดทำโดย สกอ.
  - **สกสว.** มีอำนาจเข้าถึงฐานข้อมูลสารสนเทศกลาง วน. ที่จัดทำโดย วช. ใหม่
  - สกอ. มีอำนาจจัดทำระบบสารสนเทศกลางด้านอุดมศึกษา
  - **วช.** ใหม่ จัดทำระบบสารสนเทศกลาง วน. และรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานของหน่วยงานในระบบ
- Sandbox งานวิจัย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการวิจัยและส่งเสริมนวัตกรรมด้านใหม่ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศหรือเป็นประโยชน์ยิ่งต่อประชาชน หรือเพื่อประโยชน์ในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง